

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
1. หลักสูตร	12
1.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	12
1.2 หลักสูตรสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ช่วงชั้นที่ 2	14
1.3 การจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา ช่วงชั้นที่ 2	16
1.4 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนา	16
1.5 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	22
2. ทฤษฎีจิตวิทยาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม.....	24
2.1 ความหมายของคุณธรรม จริยธรรม	24
2.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม	25

บทที่	หน้า
2.3 การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม.....	27
2.4 แนวทางปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม.....	29
3. คุณธรรม จริยธรรมความมีวินัย.....	30
3.1 ความหมายและคุณลักษณะความมีวินัย.....	30
3.2 คุณลักษณะความมีวินัย.....	31
3.3 ความสำคัญและความจำเป็นของระเบียบวินัย.....	33
3.4 การปลูกฝังและการเสริมสร้างความมีวินัย.....	34
4. ความพึงพอใจ.....	37
4.1 ความหมายของความพึงพอใจ.....	37
4.2 องค์ประกอบของความพึงพอใจ.....	37
4.3 การสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจ.....	39
5. หนังสืออ่านเพิ่มเติม.....	40
5.1 ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม.....	40
5.2 ลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติม.....	41
5.3 ลักษณะที่ดีของหนังสืออ่านเพิ่มเติม.....	41
5.4 คุณค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม.....	42
6. แผนการเรียนรู้.....	43
6.1 ความสำคัญของแผนการเรียนรู้.....	44
6.2 หัวข้อสำคัญของแผนการเรียนรู้.....	45
6.3 ขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้.....	46
6.4 รูปแบบของแผนการเรียนรู้.....	47
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
7.1 งานวิจัยในประเทศ.....	49
7.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	55
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	56

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการทดลอง.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล	74
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	80
ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม สารพระพุทธรักษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามเกณฑ์ 80/80	82
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความมีวินัย สารพระพุทธรักษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.	84
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม	86
ตอนที่ 4 ผลการประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม สารพระพุทธรักษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	87
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	97
ความมุ่งหมายของการวิจัย	97
สมมติฐานของการวิจัย	98
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	98
วิธีดำเนินการวิจัย.....	99
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	100
การวิเคราะห์ข้อมูล	101
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
อภิปรายผล.....	103
ข้อเสนอแนะ	107
บรรณานุกรม	108

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	116
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	117
ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องความมีวินัย	128
ภาคผนวก ค คุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องความมีวินัย ค่าความยาก (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) ค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}).....	133
ภาคผนวก ง คุณภาพแบบวัดความพึงพอใจในการเรียน เรื่องความมีวินัย ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าความเชื่อมั่น.....	136
ภาคผนวก จ ผลการประเมินแบบประเมินพฤติกรรม เรื่องความมีวินัยของผู้เชี่ยวชาญ....	138
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างหนังสืออ่านเพิ่มเติม	141
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์	147
ประวัติผู้วิจัย	155

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลการประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ.....	59
2 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ	64
3 แบบแผนการทดลอง One Group Pre-test Post-test Design.....	74
4 แสดงผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80	82
5 แสดงประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80	83
6 แสดงผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ก่อนเรียนและหลังเรียน	84
7 แสดงผลการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ก่อนเรียนและหลังเรียน	85
8 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	86
9 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนักเรียนประเมินตนเอง.....	88
10 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยครูผู้สอนประเมิน	90
11 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเพื่อนประเมิน	92
12 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้ปกครองประเมิน.....	94

13	แสดงค่าความยาก (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	131
14	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนต่อการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	134
15	แสดงผลการประเมินแบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้เชี่ยวชาญ.....	136

